

Ledelsen i offentlige myndigheder har også ytringsfrihed

Ombudsmanden kritiserer jævnligt offentlige myndigheder for at krænke de ansattes ytringsfrihed. I en artikel i den netop offentliggjorte beretning for 2016 prøver han at se sagen fra ledelsens side. Han forklarer bl.a., at ledelsen gerne må svare igen på de ansattes kritik – så længe det sker med et sagligt formål og på en saglig måde.

”Mit indtryk er, at mange offentlige ledere er i tvivl om, hvordan de må reagere, når medarbejdere bruger deres ytringsfrihed og kritiserer arbejdspladsen. Må de svare igen? Må de indkalde medarbejderen til møde? Det korte svar er, at ledelsen gerne må svare på kritik. Men det skal ske med stor varsomhed og på en måde, så de ansatte ikke oplever, at ledelsen i realiteten ønsker at lukke munden på dem”, siger Folketingets Ombudsmand Jørgen Steen Sørensen. I artiklen forsøger han at give en række anvisninger på, hvad man som ledelse rent praktisk kan gøre i forskellige situationer.

”De ansatte har ikke monopol på sandheden om den offentlige sektor”

Ombudsmanden har i mange sager understreget, at offentligt ansatte har vidtgående ytringsfrihed. I 2016 skete det bl.a. over for Forsvaret, Gribskov Kommune og Campus Bornholm. Men ombudsmanden anerkender samtidig, at myndighedernes ledelse kan have et legitimt ønske om at reagere på de ansattes kritik. I beretningsartiklen hedder det således f.eks.:

”Grundlæggende gælder, at ledelsen gerne må reagere i anledning af de ansattes offentlige kritik, så længe det sker med et sagligt formål og på en saglig måde. Det gælder, hvis ledelsen tager kritikken til sig og gerne vil følge op på den. Men det gælder også, hvis ledelsen ikke anser kritikken for berettiget og gerne vil give sin version af problemstillingen. Som nævnt er et af hensynene bag de ansattes ytringsfrihed, at ledelsen ikke bør have monopol på sandheden om den offentlige sektor. Men det bør de ansatte heller ikke.”

Hele artiklen kan læses i Folketingets Ombudsmands Beretning for 2016.

For yderligere oplysninger:

Folketingets Ombudsmand Jørgen Steen Sørensen, tlf. 20 33 97 52

5. april 2017

FAKTA

Folketingets Ombudsmands beretning 2016

Efter ombudsmandsloven udgiver ombudsmanden hvert år en beretning, der gør rede for det foregående års aktiviteter.

Udover statistik, nøgletal og korte illustrative eksempler på konkrete sager fra beretningsåret indeholder beretningen for 2015 følgende artikler:

2016 i ombudsmandsinstitutionen

Er anbragte børns rettigheder truet?

En række sager tyder på, at kommunerne af og til har problemer med at overholde lovgivningen i sager om anbragte børn. Børnene får på flere områder ikke de rettigheder, de har krav på.

Kan den danske ombudsmand afskaffe korrupsion i Kina?

Ombudsmandens største internationale projekt løber af stablen i disse år. Kina ønsker at studere, hvordan en offentlig sektor som den danske er blevet næsten fri for korrupsion.

Ledelsen har også ytringsfrihed

Offentligt ansatte har vidtgående ytringsfrihed. Til gengæld må ledelsen gerne svare igen. Men det skal ske med stor omtanke.

Offentlighedens nye paragraf om dataudtræk har begrænsninger

En af nydannelserne i offentlighedsloven fra 2014 var muligheden for at kræve udtræk fra databaser. Pressen og andre kan nu bede myndighederne om at trække store mængder af offentlige data. Flere sager hos ombudsmanden viser dog, at en række forhold i praksis kan begrænse den mulighed.

Mere åbenhed i ombudsmandens tilsynsvirksomhed

Ombudsmandens tilsynsvirksomhed er gennem årene vokset til 50-60-årige tilsynsbesøg i fængsler, psykiatriske afdelinger og andre institutioner. Fremover vil resultaterne af besøgene løbende blive offentliggjort, ligesom der indledes mere systematisk kontakt med civilsamfundet. Det sker efter en større intern evaluering af ombudsmandens tilsynskoncept.